

NOTA

Sfeerverslag inspiratiedag jeugdinfrastructuur – voorbeelden aan het woord – Ruimte

Datum: 24 maart 2023

Sprekers:

- *Michel Ponsart vertelt meer over Farm, een culturele organisatie in Hasselt waar muzikanten ondersteuning kunnen vinden voor hun creativiteit. Zij vonden onderdak in een voormalig magazijn dat ze zelf ombouwden naar een werking met concertpodium en opnamestudio.*
- *Circusplaneet stampte met een aantal andere organisaties een tijdelijk jeugdhuis Allemalem uit de grond in de volkse wijk Malem in Gent. Ook in de wijk Nieuw Gent werkten ze een tijdelijke invulling uit om zo in te spelen op de lokale noden. Pieter De Vis van Circusplaneet en Jan van Loo van Labland komt uitleggen hoe ze te werk zijn gegaan en hoe een lokale overheid hierin kan ondersteunen.*

1. Kort verslag:

Farm is opgestart in 2018, de noden van muzikanten in Limburg zijn hetzelfde gebleven maar het aanbod is veranderd. Jeugdhuisen zijn beginnen inzetten op dj's. Farm is een platform die de ondersteuning van dj's overneemt en benut plaatsen in Hasselt om dj's een plek te geven ipv cafés. De Muziekodroom had een zaal waar Farm een plek kreeg om muzikanten kansen te bieden. Dit zaal was eerst een opslagruimte voor verschillende organisaties. Stad Hasselt wilde ook daar een plek om een skatepark in te bouwen. Nu had die zaal een capaciteit van 400/500 pers dus het was interessant om daar een skateplek te creëren zodat de muziek/concertruimte verkleinde. Dan is corona begonnen, viel alles stil. Nu zijn er heel wat optredens die allemaal vol geboekt zijn. Veel kleine artiesten kregen hierdoor een opstap. Er is intussen veel VTE-ondersteuning om artiesten te begeleiden op technisch vlak, management vlak,...

Alles zit in die loods?

- Farm is begonnen om artiesten een plek te geven in cafés maar heel veel gaat nu door in die gekregen plek van de Muziekodroom. Ze werken ook samen met Rock Herck voor de programmatie, De Serre (het jeugdhuis van Hasselt).

Hoe komen artiesten tot jullie?

- De meesten komen naar shows. Die zijn gratis. En zien een kans om ook op te treden.

Jullie bieden het platform gratis?

- ja

Krijgen jullie steun van Hasselt?

- de stad betaalt de huur van het pand, de Muziekodroom heeft destijds zelfs geïnvesteerd in het pand en daarnaast is nu Farm ook beginnen investeren in het pand. Via verschillende ondersteuning

Farm valt onder Formaat: je kan het zien als een muziekjeugdhuis. Ze zijn een open jeugdwerking. Het is een ding om op te treden in een jeugdhuis, maar als artiest heb je daar niet veel aan. De Muziekindustrie vind dat niet belangrijk omdat de locatie een jeugdhuis is, maar Farm biedt wel de plek die zo professioneel is zodat de muziekindustrie daar wel op inhapt zoals bijvoorbeeld Trix. En dat helpt jonge bands enorm.

Hoe trekken jullie de rest van het financiële luik?

- inkomsten van de drank en de opnamestudio wordt verhuurd

Willen jullie meer professionaliseren?

- we hebben regelmatig investeringsrondes en dat proberen we politiek ook wat uit te spelen. Dit is wat we gedaan hebben, we zijn beperkt in de ruimte want er was meer interesse,... En dan ziet de stad

Worden jullie ook een trix? Of een groeiende Farm om meer artiesten te ondersteunen?

- het is dubbel, we willen de Muziekodroom vervangen. In Limburg kan je nergens nog een grote show ontvangen. Er is een gat in Limburg sinds de Muziekodroom verdween.

- het is een moeilijke oefening maar we zijn er nog niet aan de orde?

Pieter - circusplaneet een circusschool waar kinderen een of andere circusles volgen. We hebben een grote poot van kinderen die een les volgen en ontwikkelen ook buurtcircus. Omdat jongeren vaak de plek niet vinden om iets te doen. Ruimte is een kostbaar goed. We willen enkele kansen tonen (ne de budgetten). Het zijn vaak tijdelijke invullingen, maar duurt nog best langer dan gedacht.

Op een van onze trajecten is circusplaneet plots Labland tegengekomen. Labland is een bezig met een transitie naar een duurzamere samenleving maar binnen de bouwsector. Onze rol is kijken naar ruimtes die niet worden benut om die nu te activeren. Zoals leegstaande winkels, braakliggende terreinen om er een nutsfunctie voor aan te bieden voor de buurt.

Nieuw Gent is een wijk met veel armoede waar mensen (k&tj) iets kunnen doen omdat er weinig ontmoetingsruimte is. Circusplaneet merkte dat er een mini-cultureel centrum miste. De sociale woonmaatschappij had er een appartement afgebroken en daar zagen we een mogelijkheid om die terreinen te gebruiken. Binnenkort zou er gebouwd worden maar die 'binnenkort' duurde 4 à 5 jaar. Ze hebben er zeecontainers opgezet en een vloer gelegd. Dat kost niet veel 22.000 euro. En zo werd Titannick geboren, wat een outdoor cultureel centrum is. In die containers zitten toiletten, een backstage ruimte. De basisvorm is super leuk. Iedereen die iets wil doen en het is mooi weer, kan er iets doen. Soms kan het ook makkelijk zijn. Er zijn verschillende buurtbars, optredens, bokskamp, festivalletjes, fietslessen ... doorgegaan. Er is daar een ruimte gecreëerd waar mensen iets kunnen doen.

Het tijdelijk buurthuis Allemalem, in die buurt leeft er een grote nood om samen te komen. De wijk waar het buurthuis komt is een sociale woonwijk met veel noden. Stad Gent had hier een wijkbudget voor om die nood op te vangen. Een wijkbudget is om met burgers een idee in te dienen om iets te doen in een wijk en in deze wijk was er echt nood aan jeugdinfrastructuur. Een groep van 7 buurtinitiatieven zijn gekomen tot een groep 'Allemalem' en zijn bouwheer geworden. Dit kost 120.000 euro. Er staat een loods van de wegendienst wat eigenlijk al volstond. De schrik voor vandalisme van jogneren was een rem om die loods over te nemen. Ook hier werd gewerkt met zeecontainers en een overkapping. Zo'n overkapping is niet zo duur (8000 euro). Er was ook vraag naar binnenruimte op de site. Dan moest dat voldoen aan bepaalde regelgeving isolatie, brandveiligheid... en dan is er in zo'n container ingespeeld op die reglementering daarrond. Alles is rolstoeltoegankelijk gebouwd. De term 'housing first' popt hier op. Als je publiek toegankelijke ruimte creëert om iets te doen, als je een soort living/warm huis maakt ontstaan er automatisch ideeën om iets te doen. Zo ontstond er een meisjeswerking, speelpleinwerking, een 'lets safe food' initiatief, een studio malem. De start was het idee om een jeugdhuis te creëren, maar de goesting breidde al snel uit. Als je iets warm creëert ontstaan de initiatieven vanzelf. Alles is volledig verplaatsbaar dus het is geen verloren geld. Als je het 5 jaar later ergens anders kan zetten is er elders een nieuwe oplossing.

De circuskerk, hier is het verhaal durf naar grote ruimtes kijken, durf die te benutten. Als je denkt oei een kerk, dat lukt niet.. Finaal is het gelukt om een kerk te renoveren. Circusplaneet kocht de kerk in 2015, nu zitten ze er 7/8 jaar.

Hoe kijken jullie naar energie in zo'n kerk?

- Budget voor de binneninrichting was hetgeen we eerst kregen en dan is er onmiddellijk werd geïnvesteerd in energiezuinigheid.

- nu komt de 2de fase nu moet de buitenkant van het gebouw aangepakt worden. Die kerken zijn robuust gebouwd maar voor de eeuwigheid 😊 Nu is er een foci-dossier ingediend om alle ramen te vervangen en zoeken we sponsoers om het tweede deel
- we willen ook graag zonnepanelen op die kerk plaatsen. En ze hebben een coöperatie opgericht om mensen te zoeken die investeren in zonnepanelen op ons dak

Botsten jullie op het monumentale?

- de kerk is geen monument, staat wel op de inventaris van cultureel erfgoed. Nu is die buitenkant aanpakken qua energie-efficiëntie moeilijk want je zit vast aan bepaalde normering. Het is zoeken naar een middenweg.
- door het monumentale had een overheid meer sympathie voor een vereniging dan voor een private firma.
 - Aankoop van het gebouw: 325.000 euro
 - 1ste fase: 1250.000 euro
 - 2de fase: 500.000 euro

Stad Gent lijkt zo genereus?

- Circus Planeet heeft een goede naam omdat we meebouwen aan de maatschappij. Dit is geen middenklasse verhaal.
- Het gaat om een buurthuis, met 100.000 euro maak je geen buurthuis. Als je zo lobbyt krijg je wel zaken gedaan.
- Stad Gent geeft ook maar 5% van het totale subsidiebedrag. Maar Gent heeft aandacht voor wijkwerkingen.

Er zijn geen voorwaarden gekoppeld aan het geven van die subsidie?

- Plannen worden geduid en de relevantie is gekend van Circusplaneet.

Hoe lang bestaan jullie al?

- 25 jaar. Circus zat altijd in de marginaliteit vooral in Vlaanderen ongekend. Nu hebben we een aparte entiteit. Er is een breed bereik nu, je hebt ook geen taal nodig om iets te doen. Het is circus.

Hoeveel betaalde beroepskrachten zijn er?

- 15 betaalde mensen verspreid in 8 voltijdse mensen en een 15tal freelancers en een hoop vrijwilligers die de foyer open houden

Er is er een drempel voor andere culturen om binnen te gaan?

- er gaat binnenkort een iftar door waar iedereen welkom is.

Circusplaneet wil altijd het positieve verhaal brengen in een negatieve wijk. Dat verhaal creëren zorgt voor eigen waarde en finaal zijn mensen er fier op en zo creër je ook eigenaarschap.

Er wordt ook aan drempelverlagend werken gedaan. Er ontstaat ook vertourwen met de buurt, vrijwilligers en mensen.

Malem is een eiland en heeft heel wat rustige straten.

De functie van de toren is nog leeg. Door de brandveiligheid en toegankelijkheid is het moeilijk om hierin iets te realiseren. De reglementering maakt het nog moeilijk.

Komen er nog toekomstige projecten?

We hopen onze containers op termijn ergens anders te zetten. Tijdelijk wordt soms gezien als 10 jaar wat lang is. Dan springen op een plek is toch fantastisch.

2. Quotes / conclusies:

Durf te geloven in het benutten van niet-vanzelfsprekende ruimtes zoals een kerk.

Durf anders te kijken naar ruimtes.

Creatief denken om vanuit het algemeen belang iets op te zetten zoals zonnepanelen op het dak van een kerk.

Draagkracht creëert goesting om verder te werken aan het project. Zo maken we van die kerk meer dan een circusatelier.

Vaak loop je vast op kruispunten met financiële middelen op verschillende afgebakende potjes. Dat maakt het moeilijk om over beleidsdomeinen heen iets te realiseren.

In sint-Amansberg is er een kerk waar de chiro in zit. Er is een tussenverdieping gemaakt en het buurthuis is functie zit in de pastorie. In de kerk komt ook een sociaal restaurant en een plek voor andere verenigingen.

Jullie moest opbieden tov een andere firma? Hadden jullie het hoogste bod?
- er was een grote fanclub en kreeg daardoor meer steun.

3. **Links:** schrijf hier eventueel die weblinks op die nuttig zijn (als die niet in de ppt zou staan)

www.Circuskerk.be